

Bo-že muoj!

[: A tu osmú Katerinu, eja hoj!:]
do dvora ju slúžit dajú, Bože muoj!

Další slova viz u Sušila (str. 89).

2. Typy »kolečka«.

Zajisté překvapí, když v písni slyšíme, že její konec jest roven nebo podoben počátku.

Není tak snadno udržeti si v paměti nápěvek oddílový a na konci jej buď opakovati nebo napodobiti, když mezi tím vyzníval zcela zvláštní nápěvek druhého oddílu.

Takové uchovávání nápěvku musí býti paměti ulehčeno.

V první řadě třeba, aby nápěvek prvního oddílu byl uzavřený a jako celek pojatelný. Zakončuje se první oddíl tudíž z pravidla za formou a tím se od druhého oddílu odepíná.

Jako ze strachu o první nápěvek všelijak se zkracuje druhý oddíl. Typ kolečkový po té stránce má několik obměn.

Je-li první oddíl ještě přehazováním skladebně využitkován, tož jest podobnosti nápěvné v písni příliš mnoho; není divu, že v tom případě se třetí oddíl buď zkracuje, nebo nápěvně vážně odchyľuje od prvního oddílu. I po té stránce má typ kolečkový zase několik obměn.

Skladebná dovednost tohoto typu jest vysvětlitelná. Je-li několik sloh v písni, třeba obzvláště na počátek písně mysleti; třeba jím jistě při zpěvu začít. A písní takových, jejichž opakovaným počátkem se ukončuje, jest i u druhých slovanských národů.

Vznik kolečkového typu jest obzvláště patrný v následné písni.

Počátečný nápěvek poprvé opakován, přehozen na pátý stupeň; písnička nabyla tím již dosti vzletu, dosavadní útvar oddílový se nepozměnil.

Po druhé opakován v prvotné výšce, ale s pozměnou vážnou, a po třetí vyzní nápěvek bez mála tak jak byl na počátku.

Jakmile pozměnami v druhém opakování nápěvek nabyl samostatnosti, tož kolečko bylo hotovo.

Otiskujeme tuto píseň (čís. 498), v níž zřejmy jsou ovšem jen mělké stopy kolečka.